

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ

ЕМИЛ ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

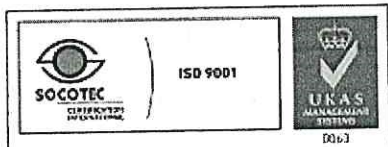
I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. ОКТОМВРИ 2020 Г.

1. Повърхностни води

Общият обем на речния отток в страната за месец октомври е 499 млн. м³. Стойността му е с 26% по-голяма от стойността за предходния месец и е с 11% по-голяма от стойността за октомври 2019 година. През изминалия месец средномесечните водни количества на повечето наблюдавани реки в страната са били под средномногогодишните стойности за месец октомври и по-високи от средномесечните водни количества за предходния месец.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец октомври е 231 млн. м³, което е с 34% повече от предходния месец и с 12% по-голям от този за месец октомври 2019 година. В резултат на валежи в периодите 7-9, 13-14 и 16-17 октомври са регистрирани повишения на речните нива в целия басейн. По-съществени са повишенията в периода 7-9 октомври на р. Малък Искър при гр. Етрополе (+65 см), на р. Искър при гр. Роман (+76 см), на р. Черни Вит при с. Черни Вит (+79 см), на р. Вит при с. Крушовица (+122 см) и при с. Търнене (+133 см), на р. Осъм при гр. Ловеч (+97 см) и на р. Янтра при гр. Габрово (+62 см), в останалата част от басейна отчетените повишения на речните нива са с до 59 см. В периодите 13-14 и 16-17 октомври по-съществени са повишенията във водосбора на р. Искър при гр. Нови Искър (+105 см), в останалата част от басейна отчетените повишения на речните нива са с до 50 см. През месец октомври по-голямата част от наблюдаваните реки в басейна са със средномесечни водни количества под месечните норми, над тях са само средномесечните водни количества във водосбора на р. Вит, както и на р. Огоста при с. Бутан, р. Осъм при гр. Троян и в притоците на р. Янтра – р. Росица и р. Джулюница.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец октомври е 18 млн. м³ – с 13% повече спрямо предходния месец и с 47% по-малко от обема за месец октомври 2019 година. През по-голяма част от месеца нивата на наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения, като колебанията на речните нива са в рамките на ± 9 см. В резултат на валежи в периодите 8-10 и 26-28 октомври са регистрирани незначителни повишения на речните нива в басейна - на р. Провадийска при

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

г. Синдел (+24 см), на р. Луда Камчия при с. Берово (+14 см) и на р. Велека при с. Граматиково (+23 см). През месец октомври всички наблюдавани реки от басейна са със средномесечни водни количества под месечните норми. В резултат на продължителен период без валежи и ниски нива на подпочвените води, през месец октомври река Факийска при с. Зидарово е пресъхнала.

Обемът на оттока на **Източнобеломорския водосборен басейн** за месец октомври е 145 млн. м³, което е с 5% по-малко от предходния месец и със 7% по-малко от месец октомври 2019 година. През по-голямата част от месец октомври в басейна не са регистрирани съществени изменения на речните нива. В резултат на валежи в периодите 8-10 и 13-14 са регистрирани повишения на речните нива в целия басейн. В периода 8-10 октомври бяха регистрирани незначителни повишения с до 48 см за водосбора на р. Тунджа, с до 47 см – на р. Марица и с до 22 см на р. Арда. По-съществени са повишенията в периода 13-14 октомври във водосбора на р. Арда – с до 110 см на р. Елховска при гр. Рудозем, с до 180 см на р. Арда при с. Вехтино и с до 221 см при с. Китница. В останалата част от басейна отчетените повишения на речните нива са с до 42 см за водосбора на р. Марица и с до 21 см за водосбора на р. Тунджа. През месец октомври наблюдаваните реки в басейна са със средномесечни водни количества под месечните норми, над тях е само средномесечното водно количество на р. Вьча при гр. Девин.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец октомври е 105 млн. м³ – с 95% повече от предходния месеци с 95% повече спрямо октомври 2019 година. През по-голямата част от месеца нивата на наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения. В резултат на валежи в периодите 7-9, 12-14 и 15-17 октомври са регистрирани повишения на речните нива в целия басейн. По-съществени са повишенията в периода 7-9 октомври на р. Струма при гр. Перник (+45 см) и при гр. Кресна (+46 см) и в периода 12-14 октомври на р. Бистрица (Соволянска) при с. Гърляно (+83 см) и на р. Елешница при с. Ваксево (+61 см), а в останалата част от басейна повишенията са до +35 см. През месец октомври наблюдаваните реки в басейна са със средномесечни водни количества под месечните норми, над тях е само средномесечното водно количество на р. Бистрица (Соволянска) при с. Гърляно.

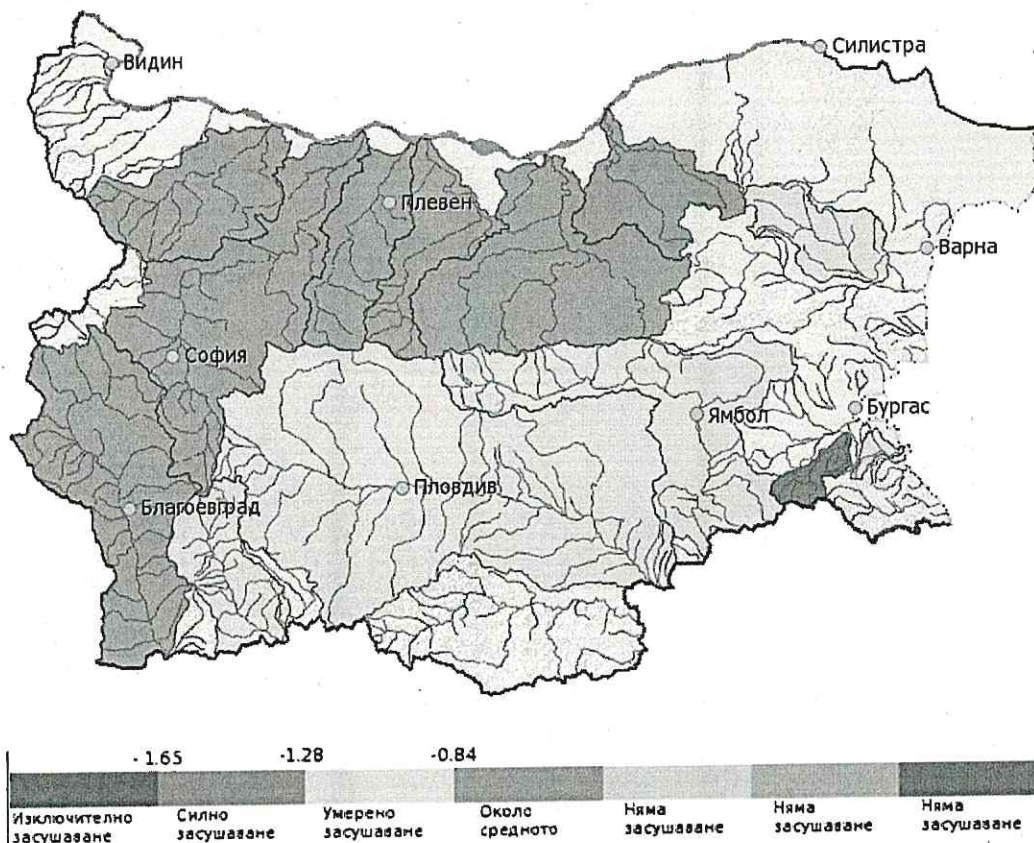
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за м. октомври на р. Дунав, при измервателните пунктове в българския участък, са с между 16 и 40% над нормите за месец октомври и със 106 до 171 см по-високи спрямо предходния месец.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец октомври 2020 г. индексите са, както следва:

- с изключително засушаване – по поречието на река Факийска;
- със силно засушаване – по поречието на река Русенски Лом;
- с умерено засушаване – по поречието на реките Поморийска, Ропотамо и Марица, Тунджа и Места;
- около средното засушаване – по поречията на реките Огоста Искър, Осъм Вит, Янтра и Струма;
- във всички останали поречия няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ОКТОМВРИ 2020 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 546,19 млн. м³, което представлява около 85,1% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;

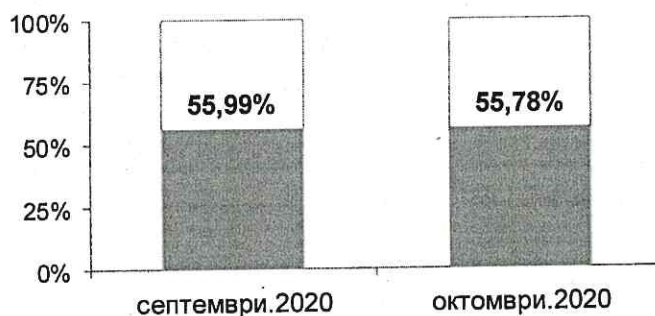
- За 43 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 474,60 млн. м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им. Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31 октомври 2020 г. е 3 611,4 млн. м³ и представлява 55,8% от сумата на общите им обеми. В края на месец октомври 2019 г. този процент е бил 55,2%. **Сумарният завирен обем към 31 октомври 2020 г. е с 0,6% по-голям от обема към 31 октомври 2019 г. и с 0,2% по-малък спрямо обема към 30 септември 2020 г.**

През месец октомври прелива яз. „Пчелина“, което е нормалното експлоатационно състояние на язовира. В края на месец октомври със запълване над 90% са язовирите „Среченска бара“, „Пчелина“ и „Кричим. Коритата на реките след язовирните стени са в добро състояние и проводимостта им е осигурена.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

За периода 01.10.2020 - 31.10.2020 г. наличният завирен обем в язовирите е намалял с 13,4 млн.м³.

Наличните завирени обеми в язовирите, в края на месец октомври, според основното им предназначение са, както следва:

- за питейно-битово водоснабдяване – 66,9% от общия им обем;
- за напояване – 34,5% от общия им обем;
- за енергетика – 70,9% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири през изминалите 10 месеца на 2020 година, може да се направи следната оценка:

- с обезпеченост 50 % - условия на средна година са язовирите: „Бели Искър“, „Сопот“, „Христо Смирненски“, „Ясна поляна“, „Белмекен“-„Чаира“, „Домлян“, „Пясъчник“, „Голям Беглик“-„Широка поляна“, „Батак“, „Въча“, „Тракиец“, „Боровица“, „Кърджали“, „Студен кладенец“, „Ивайловград“, „Студена“, „Пчелина“ и „Дяково“;
- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са язовирите: „Искър“, „Огоста“, „Горни Дъбник“, „Александър Стамболийски“, „Ахелой“, „Тополница“ и „Доспат“;
- с обезпеченост 95% - условия на суха година са язовирите: „Огняново“, „Кула“, „Рабиша“, „Среченска бара“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Съединение“, „Бели Лом“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Камчия“, „Порой“, „Копринка“, „Жребчево“, „Малко Шарково“ и „Асеновец“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 31 октомври 2020 г. е 1 003,1 млн. м³, което представлява 66,9% от общия им обем и е с 0,6% по-малък спрямо обема към 30 септември 2020 г. и с 1,1% по-малък от обема към 31 октомври 2019 г.

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър“ – 80,5%, яз. „Бели Искър“ – 84,6%, яз. „Среченска бара“ – 99,2%, яз. „Христо Смирненски“ – 72,8%, яз. „Йовковци“ – 78,7%, яз. „Тича“ – 44,3%, яз. „Камчия“ – 48,9%, яз. „Ясна поляна“ – 59,9%, яз. „Асеновец“ – 31%, яз. „Боровица“ – 89,7%, яз. „Студена“ – 85,5% и яз. „Дяково“ – 80,3%.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ НА ОПЕРАТИВНО ЗВЕНО КЪМ МОСВ

През месец октомври хидрометеорологичната обстановка в страната не е налагала активизиране на оперативното звено.

В Национален координационен център, част от който е Центъра за управление на водите, ежедневно се следят и анализират нивата на комплексните и значими язовири по приложение № 1 на Закона за водите, правят се анализи на притока и оттока на водите им. Събира се ежедневна информация от дружествата, които осъществяват техническата експлоатация на комплексните и значими язовири въз основа, на която се изготвят ежедневно бюлетини. При необходимост се изменя месечния график за разпределение на водите и се извършва извънреден контрол за изпълнение на предписанията.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ОКТОМВРИ 2020 г.

МОСВ предприема мерки за гарантиране на приоритетното питейно-битово водоподаване от язовирите по приложение № 1 на Закона за водите.

Разрешените водни обеми за питейно-битово водоснабдяване, за язовирите със завирен обем под 50% от общия им обем, са редуцирани в съответствие с реално използваните води през предходните месеци, с цел акумулиране на обем:

Язовири, водите на които се използват за питейно битово водоснабдяване и са със завирен обем под 50 % от общия им обем са яз. „Асеновец“, яз. „Ястребино“, яз. „Тича“ и яз. „Камчия“.

Язовир „Асеновец“ – разрешените обеми за питейно-битово водоснабдяване са 0,700 млн. м³. Заявката на „ВиК“ ООД Сливен за водовземане от язовира е удовлетворена в пълен размер, предвид предприетите действия от страна на дружеството за включване на алтернативни водоизточници

Язовир „Ястребино“ – заявката на ВиК Търговище е удовлетворена, като са разрешени 0,023 млн.м³.

Язовир „Тича“ – Предвид niskия обем в язовира, ползването е редуцирано:

Заявките на ВиК Шумен и ВиК Търговище са намалени в съответствие с използваните през предходните месеци водни количества - за ВиК Шумен са разрешени 2,400 млн. м³, за ВиК Търговище 0,700 млн. м³.

Минимално допустимият отток в реката след язовира е за 95% обезпеченост на притока.

Заявката за напояване в размер на 489 000 м³ не е удовлетворена, във връзка с представена обосновка, от която е видно, че за доставка на 9 150 м³ вода, необходима за напояване, следва да се източат от язовира допълнителни 480 000 м³, което надвишава 20-дневно потребление на ВиК Търговище. От началото на годината МОСВ предупреждава земеделските производители да преминат към алтернативни водоизточници.

ВиК операторите и Асоциацията по ВиК-Шумен многократно са уведомени за необходимостта от предприемане на мерки по отношение на рехабилитация на наличните алтернативни водоизточници и инвестиции с оглед обезпечаване на допълнително пречистване на водите налични в язовира под санитарния минимум. Към настоящият момент няма депозирани заявления за издаване на разрешителни за водовземане от алтернативни водоизточници.

Язовир „Камчия“ – Предвид ниския обем в язовира, ползването е редуцирано:

Предвид приключване на летния сезон и продължаващата тенденция за намаляващ приток, разрешените количества за питейно-битово водоснабдяване са допълнително ограничени, за което ВиК операторите са уведомени предварително.

„ВиК ООД“ Варна и „ВиК ООД“ Бургас са уведомени, че следва да предприемат действия за преминаване към алтернативни водоизточници, тъй като при предвиденото намалено потребление и при липса на приток към язовира, вода за питейно водоснабдяване в язовира ще има до месец май 2021 година.

За язовирите „Тича“ и „Домлян“ поради нисък завирен обем не е разрешено водовземане за напояване.

За язовирите „Белмекен“ и „Доспат“ е поставено условие, водите от водохващанията на събирателните деривации да се изпускат за оводняване на речните русла и за ползване от населението, като в зависимост от изменението на хидрометеорологичната обстановка се разрешава да се включват и изключват събирателните деривации и/или водохващания от тях.

Предприети действия с измена на месечния график:

- За да се избегне риска от наводняване, при подаване на вода по канала за промишлено водоснабдяване за „Топлофикация-Перник“ АД и нейното неизползване, и предвид възможността за наводняване на инфраструктурни съоръжения на „Стомана Индъстри“ АД, както и на Градската пречиствателна станция за питейни води, с изменение на месечния график са отпуснати са 0,050 млн. м³ вода за промишлено водоснабдяване на „Стомана Индъстри“ АД.

- Във връзка с постъпило искане от НЕК ЕАД за изменение на месечния график за м. октомври, в частта му за яз. „Александър Стамболийски“, поради необходимост от удължаване на ремонтните работи по главен силов канал, с изменение на месечния график са редуцирани отпуснатите за ползване води, като са разрешени водни обеми в размер на 2,305 млн. м³ от които:

- 0,005 млн. м³ за напояване на „Росица-2000“;
- 2,300 млн. м³ за осигуряване на минимално допустим отток в реката;

За периода на ремонта от 01.10.2020 г. до 31.10.2020 г. е разпоредено да бъде преустановена работата на ВЕЦ „Росица 1“ и спряно водоподаването по Главен силов канал за провеждане на ремонтни дейности. Разрешените обеми за напояване за „Росица-2000“ и за осигуряване на минимално допустим отток в реката след язовира да се изпускат през основен изпускател, а промишлеността да се захранва чрез алтернативни източници.

- Във връзка с образувана прокурорска преписка № 606/2020 г., относно упражняваният контрол по водовземане и ползване на води от язовир „Жребчево“ и яз. „Копринка“ и с оглед констатираното при проверката, Върховна административна прокуратура (ВАП) с писмо вх. № 11-00-371/15.10.2020 г. препоръчва да бъде прекратено водоподаването към ВЕЦ-ове, които не притежават измервателни устройства, до поставяне на такива.

Предвид горното с изменение на месечния график е разпоредено да бъде прекратена работата на ВЕЦ „Жребчево“ до монтиране на водомерно устройство на малката турбина, а експлоатационното дружество на язовирната стена да осигури техническа възможност за пропускане на минимално допустим отток в реката след язовира.

VI. КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК НА КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

При осъществената от Басейновите дирекции контролна дейност съгласно Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностните води, по отношение изпълнението на режимния график за ползване на водите от комплексните и значими язовири за месец октомври са установени следните нарушения:

- при проверка на място е констатирано изтичане на водни количества за екология, като същите не са отчетени от измервателното устройство. Установено е, че ултразвуковия разходомер е в неизправност или повреден, за което не е уведомена БДЧР съгласно разпоредбите на чл. 194а, ал. 3 от ЗВ. Във връзка с констатираното следва да бъде съставен АУАН за нарушение по чл. 53, ал. 1 от ЗВ;
- констатирано е ползване на вода от яз. „Калин“ и яз. „Карагьол“, за питейно-битово водоснабдяване на гр. Рила и населени места в общ. Кочериново, от „Кюстендилска вода“ ЕООД без действащо разрешително, издадено по Закона за водите. За установеното нарушения ще бъдат предприети действия за налагане на административни наказания по реда на Закона за водите.

Предприети административно-наказателни действия през месец октомври за констатирани нарушения от предходни месеци:

През месец октомври са съставени 4 броя Наказателни постановления, както следва:

- НП №182/07.10.2020 г. на НЕК ЕАД за язовир Цанков камък за януари 2020 г.
- НП № 194/22.10.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД, язовир Домлян за април 2020 г.
- НП № 195/27.10.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД, язовир Домлян за май 2020 г.
- НП № 196/27.10.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД, язовир Домлян за май 2020 г.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

За министър	
Заместник-министър	Николай Кенчев
Заповед за заместване	РД - 947 / 23.11.2020г.